

Kymenlaakson toimialakatsaus 2 | 2007

2	Suhdannekuva	7	Liikenne	11	Kotkan-Haminan seutukunta
3	Toimialarakenne ja erikoistumisalat	8	Palvelut liike-elämälle ja kotitalouksille	12	Tietolähteet ja käsitteet
4	Teollisuus	9	Vaihtuva teema: Työmarkkinat Kymenlaaksossa	12	Julkaisijat
5	Rakentaminen	9	Kymenlaakson vahvuudet ja haasteet		
6	Kauppa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta	10	Kouvolan seutukunta		

Yhteistyössä:

Kymenlaakson talouden hyvä vire jatkui kuluvan vuoden alkupuolella. Tuotanto kasvoi teollisuuden ja rakentamisen vetämänä. Myös työllisten määrä oli nousussa.

Tuotanto ja työllisyys

Kymenlaakson talouden positiivinen vire jatkui vuoden 2007 alkupuolella ennen kaikkea vientiteollisuuden ja rakentamisen ansiosta. Sen sijaan palvelualoilla kasvu hidastui edellisvuoteen verrattuna. Tuotanto kasvoi Kymenlaaksossa ennakoarvion mukaan noin 3,5 % edellisvuodesta tämän vuoden alkupuolella. Koko maassa kasvu oli vielä nopeampaa, noin 5 %. Vuodesta 2000 tuotanto on lisääntynyt Kymenlaaksossa arvion mukaan noin 23 %, hieman enemmän kuin koko maassa.

Kymenlaakson työllisyyden nousu vahvistui uudelleen kuluvan vuoden ensimmäisellä puolikkaalla edellisen vuoden epävakauden jälkeen. Työllisten määrä kasvoi maakunnassa noin 3,5 % vuoden alkupuolikkaan aikana Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan. Viimeksi kuluneen vuoden aikana työllisiä oli Kymenlaaksossa noin 3 % enemmän kuin vuonna 2000. Koko maassa työllisyys on kasvanut viime vuosina vakaammin ja jonkin verran enemmän – 5,5 % vuodesta 2000 – kuin Kymenlaaksossa. (Kymenlaakson työmarkkinoista lisää sivulla 9)

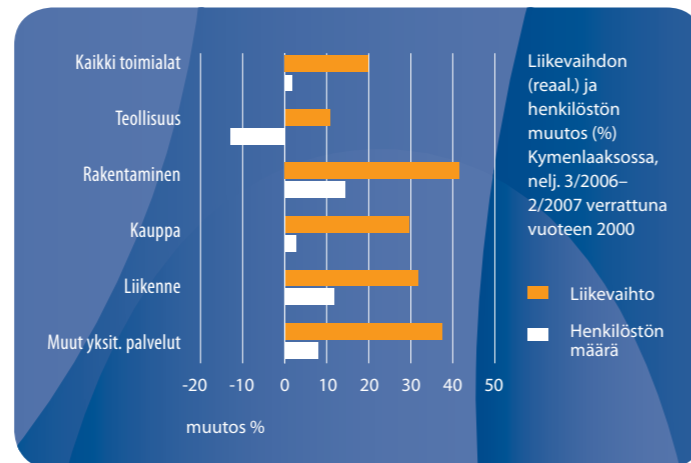
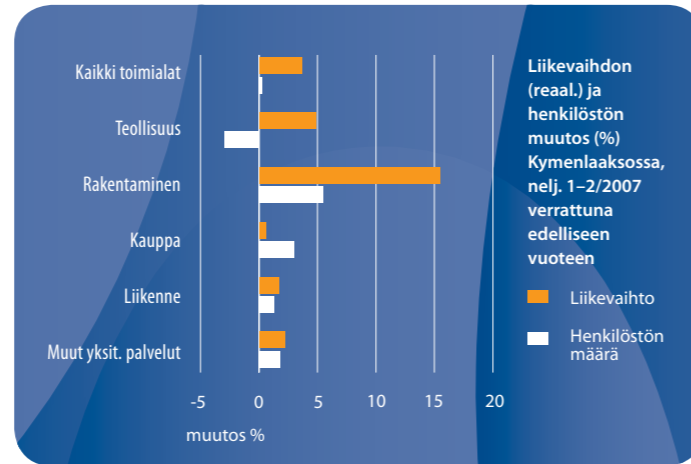
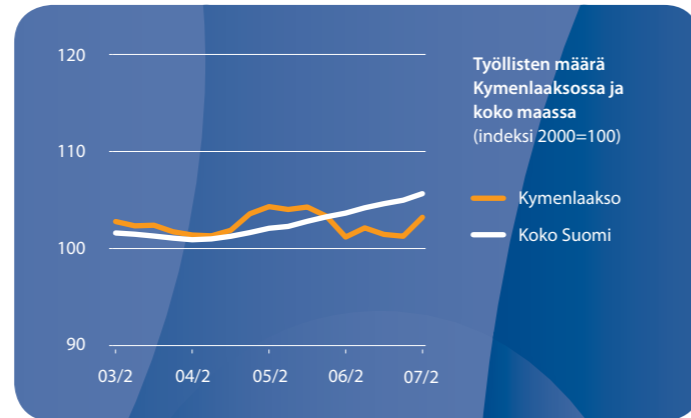
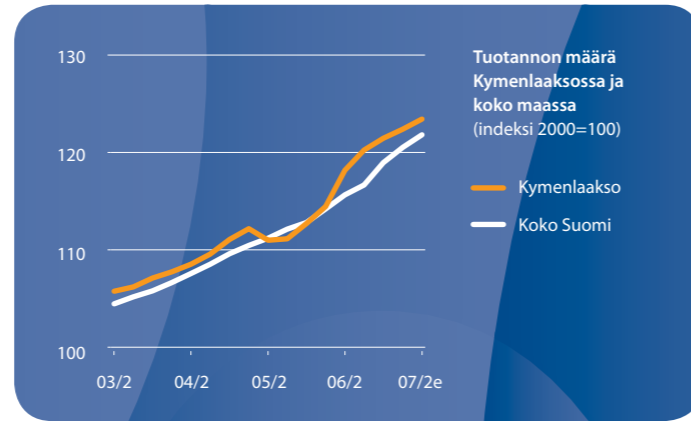
Yritysten liikevaihto ja henkilöstö

Kymenlaakson yritysten liiketoiminnan kasvu painottui kuluvan vuoden alkupuolella vahvasti jalostusaloihin. Toimialoista ylivoimaisesti nopeimmin kasvoi rakentaminen, jossa liikevaihtoa kertyi reaalisesti yli 15 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Teollisuuden liikevaihto kasvoi noin 5 % edellisvuodesta. Palvelusektorilla kasvu jäi selvästi viime vuotta vaatimattomammaksi. Kaupan sekä majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon reaaliin kasvu jäi alle prosentin tasolle. Liikennealan yritysten liikevaihto nousi vajaat 2 %. Palvelualoista nopeimmin kasvoivat edelleen liike-elämän ja kotitalouksien palvelut, joissa nousua oli hieman yli 2 % edellisvuodesta. Kaikkien toimialojen yhteensä laskettu liikevaihto nousi reaalisesti noin 3,5 % kuluvan vuoden alkupuolella.

Yritysten henkilöstömäärä, joka mittaa yrityssectorilla tehtyjen työvuosien kokonaismäärää, oli loivassa alle 0,5 %:n nousussa vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Teollisuuden henkilöstömäärä väheni edelleen, kun taas rakennusalan henkilöstö lisääntyi yli 5 %. Myös kaupan, liikenteen sekä liike-elämän ja kotitalouksien palveluiden henkilöstömäärät nousivat edelleen.

Vuoteen 2000 verrattuna Kymenlaakson rakennusalan reaaliin liikevaihto on kasvanut yli 40 % ja liike-elämän ja kotitalouksien palveluissa lähes saman verran. Myös muilla palvelualoilla kasvu on ollut nopeaa, noin 30 %. Teollisuuden reaaliin liikevaihto on kasvanut selvästi vähemmän kuin muilla aloilla, huolimatta viime aikojen vahvasta kasvusta. Yritysten henkilöstömäärä on lisääntynyt vuodesta 2000 eniten rakentamisessa ja liikenteessä, mutta sen sijaan teollisuudessa se on vähentynyt tuntuvasti.

Kymenlaakson avainluvut	2006
Väestö	184 200
Työpaikat	76 500
Bruttokansantuote (milj. euroa)	4 600
neljänneksen 3/2006–2/2007	
Yritysten toimipaikat	9 600
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	11 200
Yritysten henkilöstö	60 600

Kymenlaakson maakuntaan kuuluu kaksi seutukuntaa, Kouvolan ja Kotkan-Haminan seutukunnat. Niissä on yhteensä 12 kuntaa. Maakunnassa oli 184 000 asukasta vuonna 2006, heistä 97 000 asuu Kouvolan ja 88 000 Kotkan-Haminan seutukunnassa. Työpaikkoja Kymenlaaksossa oli arvion mukaan 76 500 viime vuoden lopussa.

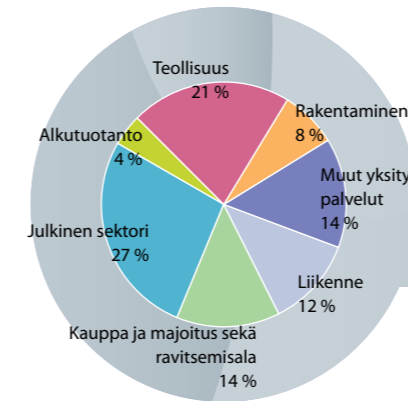
Toimialarakenne

Teollisuudella ja liikenteellä on vankka asema Kymenlaakson toimialarakenteessa. Teollisuuden työpaikkojen osuus maakunnan työpaikoista on 21 % eli enemmän kuin koko maassa. Liikenteen osuus (12 %) on tuntuvasti suurempi kuin koko maassa. Julkisen sektorin osuus maakunnan työpaikoista on vähän yli neljännes eli samansuuruisen kuin koko maassa. Myös rakentamisessa ja alkutuotannossa Kymenlaakson työpaikkaosuudet eivät juuri eroa valtakunnallisista osuuksista. Sen sijaan kaupan ja majoitus- ja ravitsemistoiminnan sekä muiden yksityisten palvelujen työpaikkojen osuudet ovat Kymenlaaksossa pienemmät kuin koko maassa.

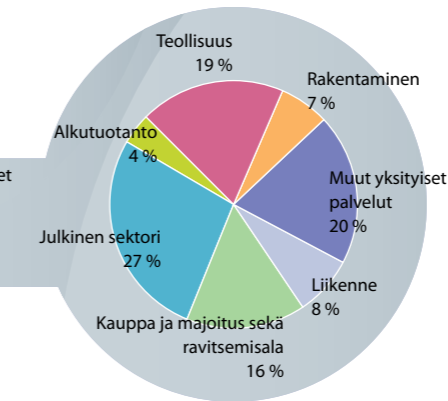
Erikoistumisalat

Kymenlaakso on erikoistunut vahvimmin paperiteollisuuteen ja logistiikkaan, kun verrataan maakunnan eri toimialojen työpaikkaosuutta koko maan vastaavaan osuuteen. Paperiteollisuuden osuus alueen työpaikoista on 5,5-kertainen ja liikennettä palvelevan toiminnan 3,5-kertainen koko maan vastaaviin osuuksiin verrattuna. Rakennusaineiteollisuuden, energia- ja vesihuollon, maaliikenteen sekä kemian teollisuuden osuudet alueen työpaikoista ovat myös selvästi korkeammat kuin koko maassa, samoin julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen. Määrällisesti eniten työpaikkoja Kymenlaaksossa on terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa. Seuraavaksi suurimmat työllistäjät ovat liike-elämän palvelut, paperiteollisuus, rakentaminen, vähittäiskauppa sekä julkinen hallinto ja maanpuolustus.

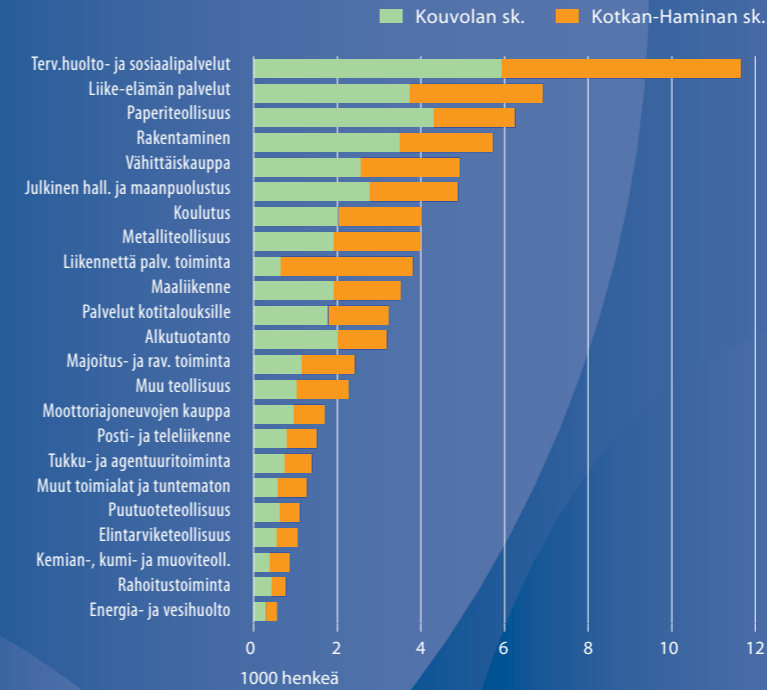
Päätoimialojen osuus Kymenlaakson työpaikoista 2006

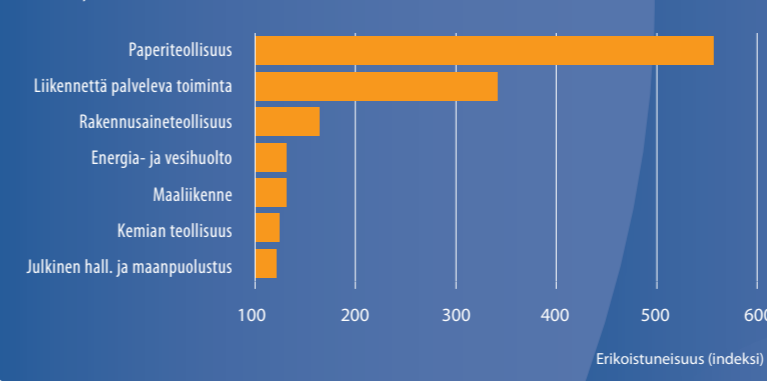
Päätoimialojen osuus koko maan työpaikoista 2006

Kymenlaakson työpaikat toimialoittain 2006

Kymenlaakson erikoistumisalat

Teollisuus

Teollisuus, sähkö- ja vesihuolto, mineraalien kaivu

Teollisuusyritysten liikevaihdon vahva kasvu jatkui vuoden 2007 alkupuolella. Teollisuuden henkilöstömäärä laski edelleen.

Teollisuuden rooli Kymenlaakson taloudessa on todella suuri. Toimialan liikevaihto, 5,1 mrd.€, on lähes puolet maakunnan kaikkien yritysten liikevaihdosta. Henkilöstömäärästä teollisuuden osuus on yli viidennes. Teollisuusyritysten keskimääräinen toimipaikkakoko on varsin suuri: 5,9 milj. € ja 14,9 henkilöä/toimipaikka, kun kaikkien maakunnan yritysten vastaavat luvut ovat 1,2 milj. € ja 6,3 henkilöä. Kymenlaakson suurin teollisuusala on paperiteollisuus, jossa on 39 % työpaikoista. Toiseksi suurimman alan, metalliteollisuuden, osuus on 23 %. Muita Kymenlaakson merkittäviä teollisuusaloja ovat elintarviketeollisuus, puutuoteteollisuus, kemianteollisuus sekä energiantuotanto.

Liikevaihto

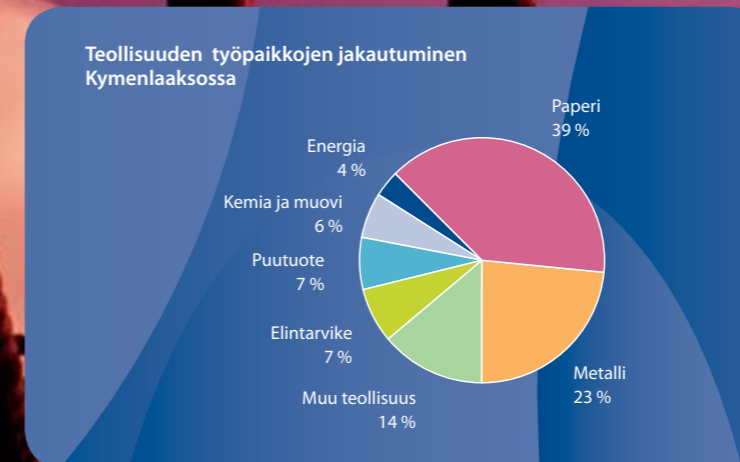
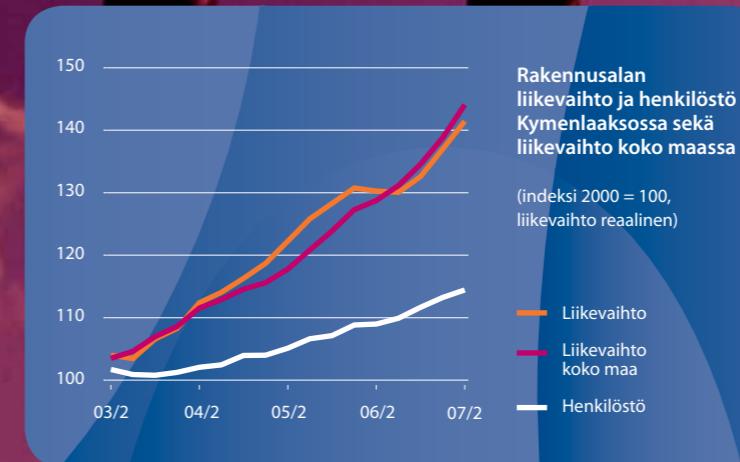
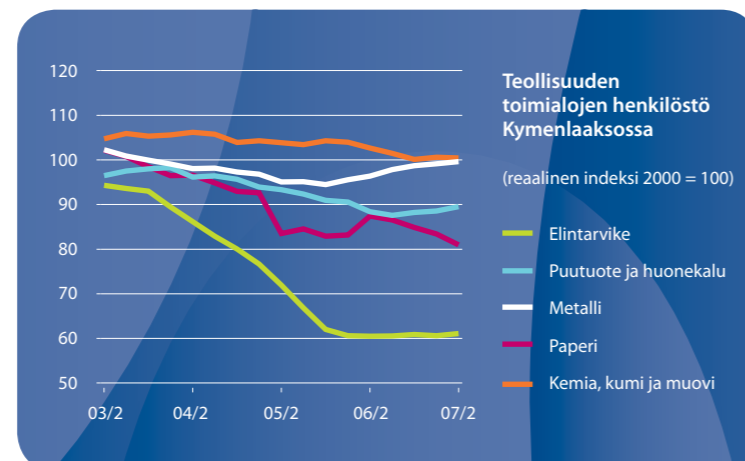
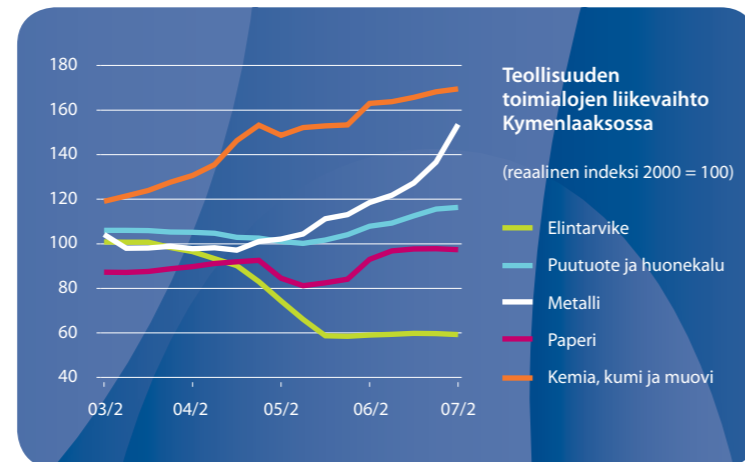
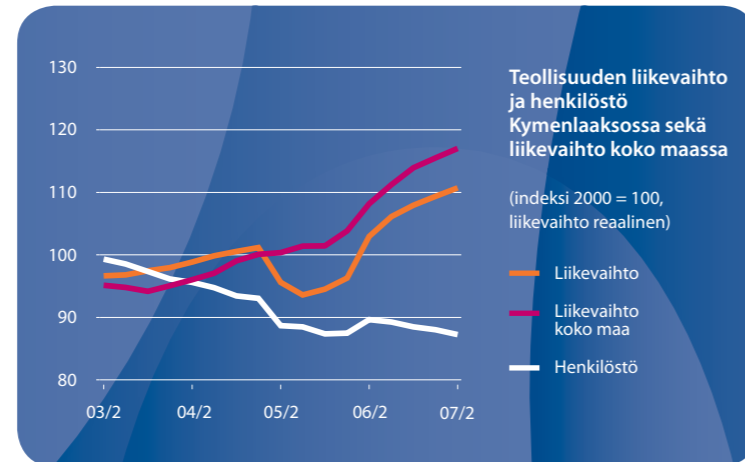
Teollisuuden liikevaihdon kasvu jatkui vuoden 2007 ensimmäisellä puolikkaalla. Toimialan reaalin liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alkupuolella lähes 5 % verrattuna edelliseen vuoteen. Vuodesta 2000 kasvu on ollut yli 10 %. Teollisuuden liikevaihto noudattaa Kymenlaaksossa jälleen valtakunnallista trendiä.

Metalliteollisuudessa liikevaihdon vahva kasvu kiihtyi entisestään alkuvuonna 2007. Vuodesta 2000 alan liikevaihto on kasvanut jo yli 50 %. Kemianteollisuuden vakaa kasvu jatkui edelleen kuluvan vuoden alkupuolella. Nousua vuodesta 2000 on ollut reaalisesti jo noin 70 %. Puutuote- ja huonekaluteollisuudessa kasvutrendi jatkui vakaana, vaikka hieman hidastui. Paperiteollisuudessa liikevaihdon trendi pysyi edellisuoden tasolla alkuvuodesta 2007. Elintarviketeollisuudessa reaalin liikevaihto on toistaiseksi vakiintunut tasolle, joka vastaa 60 % vuoden 2000 lukemasta.

Henkilöstömäärä

Koko teollisuuden henkilöstömäärä väheni liki 3 % vuoden 2007 alkupuolikkaalla verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2000 tilanteeseen verrattuna henkilöstöä oli viime vuonna lähes 13 % vähemmän. Yritysten henkilöstö väheni edelleen Kymenlaakson paperiteollisuudessa, mutta muilla toimialoilla henkilöstö hieman jopa lisääntyi vuoden 2007 alkupuolella. Vuodesta 2000 jyrkimmin on supistunut elintarviketeollisuuden henkilöstö.

Teollisuus	neljänneket 3/2006–2/2007
Yritysten toimipaikat	900
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	5 300
Yritysten henkilöstö	13 400

Rakentaminen

Rakennusalan yritysten liikevaihto palasi kasvu-uralle vuoden 2007 alkupuolella. Alan henkilöstömäärä nousi sen edelleen.

Kymenlaakson rakennusyritysten liikevaihto, 700 milj. €, vastaa 7 % osuutta maakunnan koko yrityssektorin liikevaihdosta. Henkilöstöstä rakennusalan osuus on 8 %. Ala on pienyritysvaltainen, toimipaikan keskimääräinen liikevaihto on 0,7 milj. € ja henkilöstömäärä 4,4.

Liikevaihto

Vuoden 2007 alussa rakennusalan liikevaihdon kasvu jatkui uudelleen vahvana. Edelliseen vuoteen verrattuna alan liikevaihto kasvoi yli 15 %. Vuoteen 2000 verrattuna rakennusyritysten liikevaihto on noussut jo yli 40 %. Rakennusalan kasvu on Kymenlaaksossa viimeisen parin vuoden aikana ollut samantasoisena kuin alalla koko maassa. Aikaisempina vuosina liikevaihdon vaihtelut ovat olleet Kymenlaaksossa voimakkaampia kuin koko maassa keskimäärin.

Henkilöstömäärä

Rakennusalan henkilöstömääränkin kasvu jatkui vahvana vuoden 2007 alussa. Alan yrityksissä oli henkilöstöä yli 5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodesta 2000 alan henkilöstömäärä on kasvanut lähes 15 %.

Rakentaminen	neljänneket 3/2006–2/2007
Yritysten toimipaikat	1 200
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	800
Yritysten henkilöstö	5 300

Kauppa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta

Vähittäiskauppa, tukkukauppa, agentuuritoiminta, moottoriajoneuvojen kauppa ja huolto, polttoaineen vähittäismyynti, majoitus- ja ravitsemistoiminta

Kaupan liikevaihdon kasvu hidastui Kymenlaaksossa vuoden 2007 alkupuolella. Henkilöstömäärä kasvoi hieman.

Kaupan sekä majoitus- ja ravitsemisalan yritysten liikevaihto on 2,9 mrd. €, joka vastaa 28 % maakunnan kaikkien yritysten liikevaihdosta. Henkilöstömäärällä (8 000) mitattuna alan osuus kaikista yrityksistä on 13 %. Myös kauppa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta ovat pienyritysvaltaisia aloja: keskimäärin on 1,2 milj. € ja 3,3 henkilöä/toimipaikka. Kymenlaaksossa lähes puolet alan työpaikoista, 47 %, on vähittäiskaupassa ja 23 % majoitus- ja ravitsemistoiminnassa. Moottoriajoneuvojen kaupan ja huollon osuus on 16 % ja tukkukaupan 14 %.

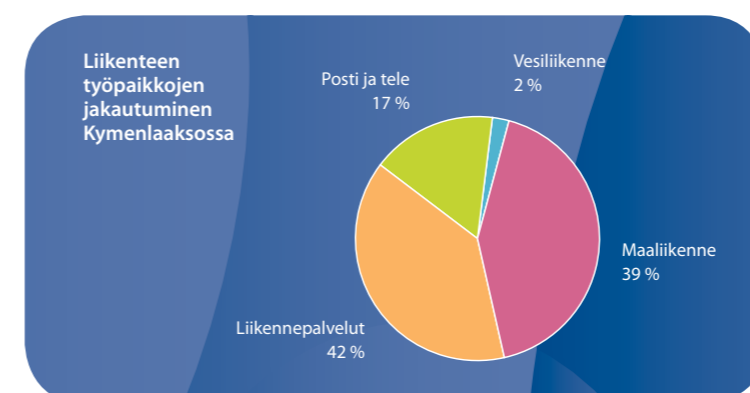
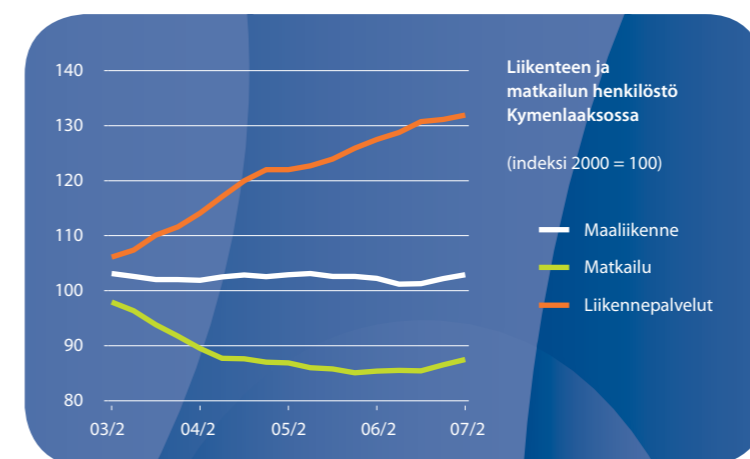
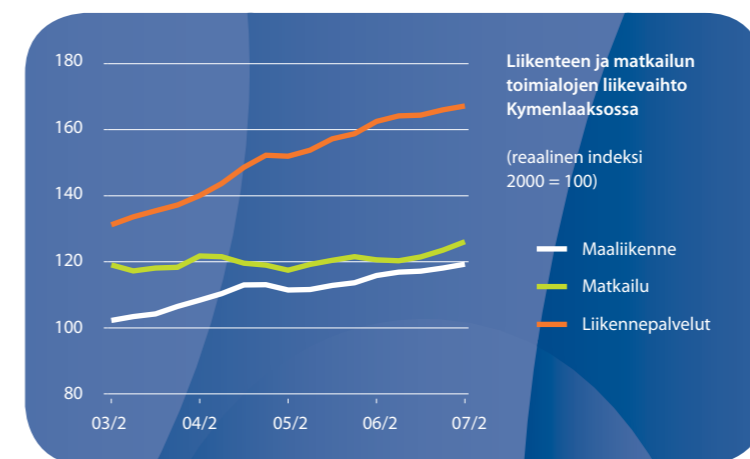
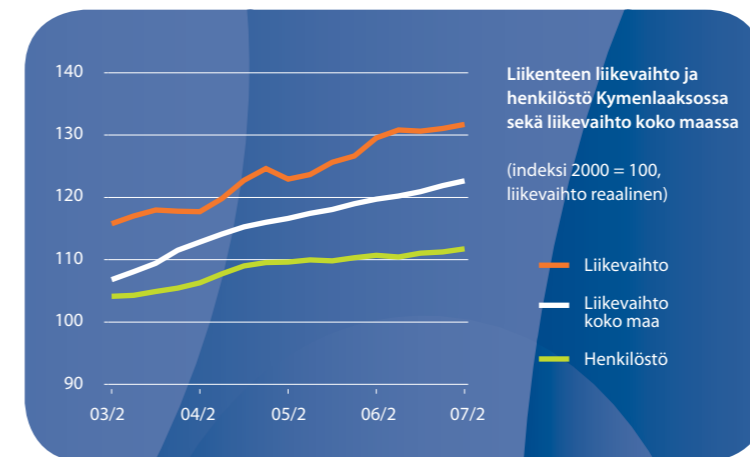
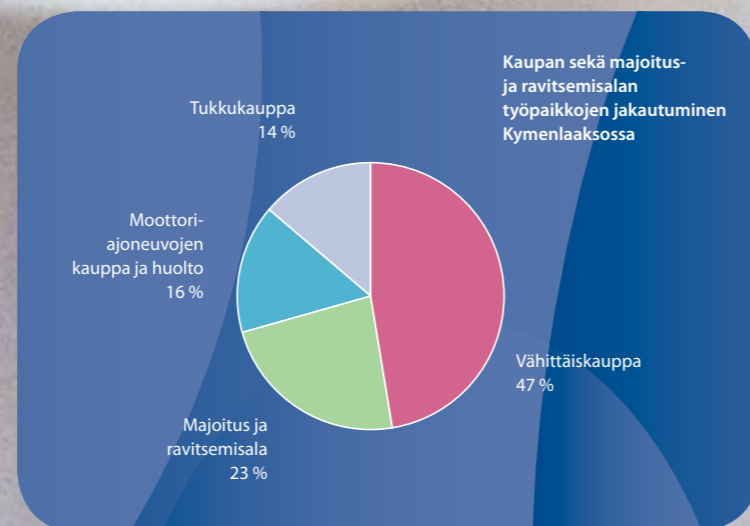
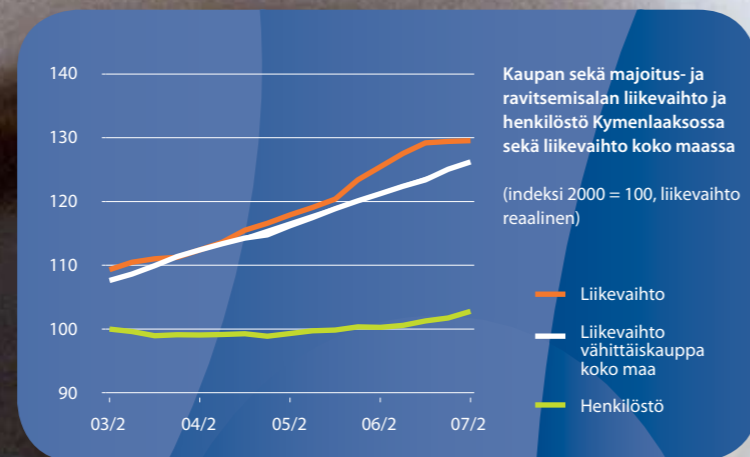
Liikevaihto

Kaupan sekä majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon kasvu hidastui selvästi vuoden 2007 alussa. Kasvua oli reaalisesti vajaan prosentin verran edelliseen vuoteen verrattuna. Vuodesta 2000 kasvu on ollut liiki 30 %. Useimpiin muihin toimialoihin verrattuna kasvu on ollut vakaata jo usean vuoden ajan. Koko kaupan alan liikevaihto on noussut Kymenlaaksossa pitkään samaa tahtia kuin vähittäiskauppa koko maassa, mutta vuonna 2006 maakunnan kauppa kiihdytti koko maan edelle. Kuluvan vuoden alun kasvun hidastumista ei tapahtunut koko maan tasolla.

Henkilöstömäärä

Vuoden 2007 alkupuolikkaalla alan henkilöstömäärä kasvoi edellisvuodesta noin 3 %. Silti henkilöstömäärä oli alkuvuonna 2007 vain pari prosenttia yli vuoden 2000 tason.

Kauppa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta	neljänneksen 3/2006–2/2007
Yritysten toimipaikat	2 500
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	3 000
Yritysten henkilöstö	8 200

Liikenne

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, liikennettä palveleva toiminta, varastointi, matkatoimistot, posti- ja teleliikenne

Liikenteen yritysten liikevaihto kääntyi taas kasvuun vuoden 2007 alkupuolella. Alan henkilöstömäärä kasvoi sekkin edelleen.

Liikennealan yritysten liikevaihto, 1,2 mrd. €, vastaa 11 % osuutta Kymenlaakson yritysten liikevaihdosta. Liikenteen osuus henkilöstöstä on 12 %. Toimipaikan keskimääräinen liikevaihto on 1,2 milj. € ja henkilöstömäärä 7,4/toimipaikka. Neljä viidesosaa koko liikennesektorin työpaikoista Kymenlaaksossa on logistiikkatoiminnassa eli kuljetuksessa ja liikennepalveluissa (pois lukien matkatoimistot). Maaliikenne, joka koostuu rautatie- ja tie-liikenteestä, työllistää liikenteestä 39 %. Liikennettä palvelevan toiminnan (lastinkäsittely, varastointi, satamat, terminaalit, huollinta, rahtaus ja matkatoimistot) osuus työpaikoista on noussut 42 prosenttiin. Logistiikkatoiminnan ulkopuolella posti- ja teleliikenteen osuus koko liikennesektorin työpaikoista on 17 %.

Liikevaihto

Koko liikenteen toimialan liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alkupuolikkaalla. Kasvua oli noin 2 % edellisestä vuodesta. Vuoteen 2000 verrattuna koko liikennealan liikevaihto on kasvanut yli 30 %. Alan kasvu on ollut Kymenlaaksossa nopeampaa kuin koko maassa, mutta myös kasvun vaihtelut ovat maakunnassa olleet voimakkaampia kuin alalla valtakunnallisesti.

Tarkemmalla toimialajalla tarkasteltuna liikennepalveluiden (liikennettä palveleva toiminta pois luettuna matkatoimistot) liikevaihdon kasvu jatkui vakaana vuoden 2007 alussa. Verrattuna vuoteen 2000 alan liikevaihto on kasvanut yli 65 %. Kasvun taustalla on Euroopan sekä Venäjän ja Asian välinen kuljetustoiminta. Maaliikenteen liikevaihdon kasvu jatkuu edelleen ja vuodesta 2000 sitä on ollut noin 20 %. Matkailualan (hotellit, matkatoimistot, tilausliikenne, rannikkoliikenne ja huviauistot) liikevaihto kääntyi kasvuun vuoden 2007 alussa, kun se sitä ennen oli pysynyt lähes paikallaan useita vuosia. Toimialan liikevaihto oli reaalisesti noin 25 % enemmän kuin vuonna 2000.

Henkilöstömäärä

Liikenteen henkilöstömäärä kasvoi lievästi koko alkuvuoden 2007. Henkilöstöä oli reilun 1 % enemmän kuin edellisvuonna ja noin 12 % enemmän kuin vuonna 2000. Liikennepalvelujen henkilöstö on kasvanut vahvasti vuoden 2002 jälkipuolelta alkaen, ja kasvu jatkui edelleen vuoden 2007 alkupuolella. Vuodesta 2000 liikennepalvelujen henkilöstömäärä on lisääntynyt noin 32 %. Maaliikenteen henkilöstömäärä kääntyi kasvuun ja ylitti parilla prosentilla vuoden 2000 tason. Matkailun henkilöstömäärä kasvoi sekkin koko alkuvuoden 2007, silti se oli noin 12 % pienempi kuin vuonna 2000.

Liikenne	neljänneksen 3/2006–2/2007
Yritysten toimipaikat	1 000
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	1 200
Yritysten henkilöstö	7 400

Palvelut liike-elämälle ja kotitalouksille

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE: kiinteistöpalvelut, vuokrauspalvelut, tietojenkäsittely-, tutkimus- ja konsultointipalvelut, muu liike-elämää palveleva toiminta PALVELUT KOTITALOUKSILLE: virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminta, pesula-, kampaamo-, parturi yms. palvelut, järjestötoiminta, ympäristön huolto RAHOITUSTOIMINTA: rahoitus, vakuutus toiminta, rahoitusta palveleva toiminta

Palveluja liike-elämälle ja kotitalouksille tuottavien yritysten liikevaihdon vahva kasvu taittui vuoden 2007 alkupuolella. Alan henkilöstömäärä lisääntyi kuitenkin edelleen.

Liike-elämän ja kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihto on Kymenlaaksossa 600 milj. €, joka vastaa 5 % osuutta maakunnan kaikkien yritysten liikevaihdosta (huom. rahoitusalan yrityksillä ei ole liikevaihtoa). Henkilöstömäärällä (8 600) mitattuna alan osuus kaikista yrityksistä on huomattavasti suurempi: 14 %. Liike-elämän ja kotitalouksien palvelut ovat toimialoista selvimmän painottuneet pieniin yrityksiin: keskikoko on 0,2 milj. € ja 3,4 henkilöä/toimipaikka. Kymenlaaksossa liike-elämän ja kotitalouksien palveluyritysten työpaikoista 62 % on liike-elämän palveluissa, kolmannes kotitalouksien palveluissa sekä vajaa kymmenes rahoitustoiminnassa.

Liikevaihto

Palveluja liike-elämälle ja kotitalouksille tuottavien yritysten reaalin liikevaihdon kasvu tasaantui aikaisempaan verrattuna vuoden 2007 alkupuolella. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli vähän yli 2 %. Vuoteen 2000 verrattuna alan kasvu on ollut todella vahvaa ja vakaata: liikevaihto on noussut reaalisesti noin 37 %. Alan liikevaihdon kasvu on noudatellut Kymenlaaksossa koko maan trendiä viime vuoteen asti, jolloin maakunta alkoi jäädä valtakunnallisesta kasvuvauhdista. Teollisuuden suuryritysten palvelutoimintojen ulkoistaminen ovat kasvattaneet Kymenlaakson liike-elämän palveluita pitkällä aikavälillä.

Tarkemman seurannan kohteeksi on valittu informaatioteknologian yritykset (elektroniikkateollisuus, atk-laitteiden kauppa, tietoliikenne ja tietojenkäsittelypalvelut) sekä tekninen palvelu (rakentamiseen liittyvä suunnittelu, kone- ja prosessisuunnittelu). Kummankin yritysryhmittymän liikevaihto on vaihdellut voimakkaasti viime vuosina. Teknisen palvelun liikevaihto on kasvanut vuoden 2004 lopusta asti vahvasti, ja kasvu kiihtyi entisestään vuoden 2007 alkupuolella. Vuoteen 2000 verrattuna alan liikevaihto on kasvanut jo noin 37 %. Informaatioteknologian liikevaihto on myös kasvanut vuoden 2004 lopusta asti, mutta viime vuonna nousu pysähtyi ja suunta kääntyi loivaan laskuun, joka jatkui alkuvuonna 2007. Alan liikevaihto on reaalisesti vajaat 7 % korkeampi kuin vuonna 2000.

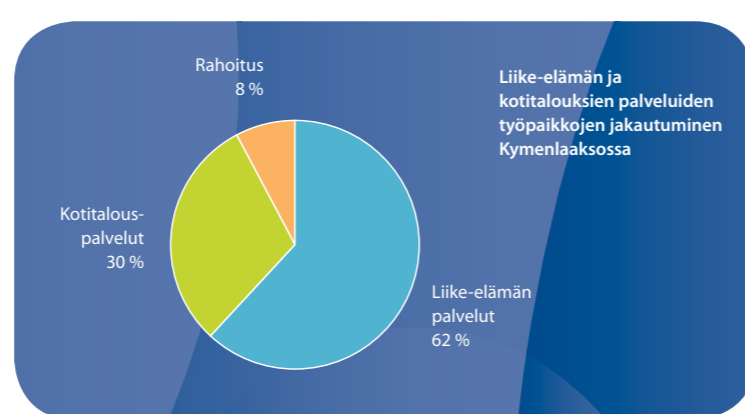
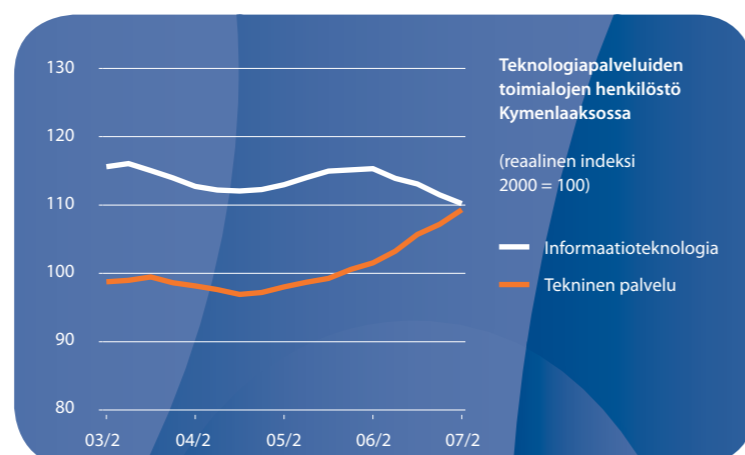
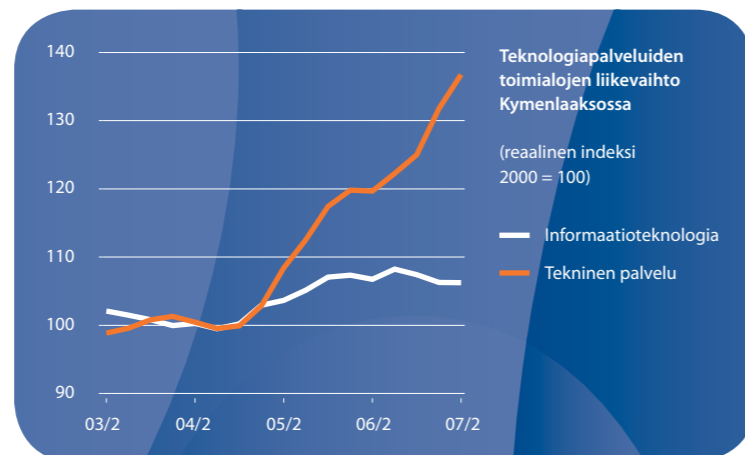
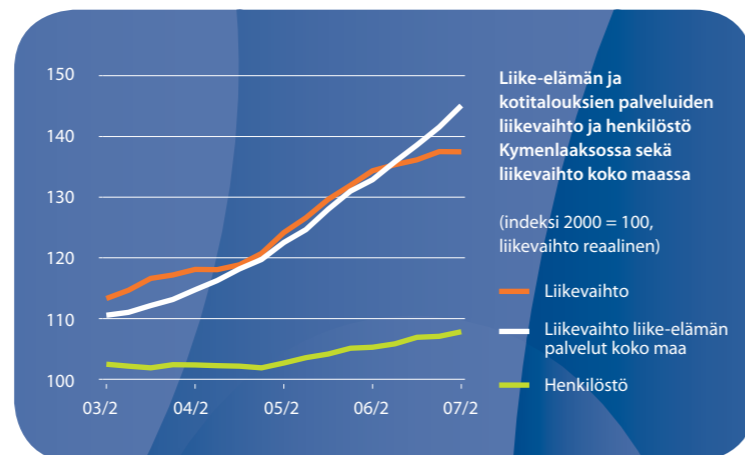
Henkilöstömäärä

Liike-elämän ja kotitalouksien palveluiden (muut yksityiset palvelut) henkilöstömäärä on kasvanut vakaasti viimeiset pari vuotta. Kasvu vuoden 2007 alkupuolella oli vajaat 2 % edellisvuodesta. Verrattuna vuoteen 2000 alan henkilöstömäärä on kasvanut noin 7 %. Toimialan sisällä on suuria eroja. Informaatioteknologian henkilöstömäärä on vaihdellut viime vuosina ja se on ollut viimeisen vuoden ajan laskussa. Vuodesta 2000 kasvu on nyt 10 %. Sen sijaan teknisen palvelun henkilöstömäärän vuonna 2005 alkanut kasvu jatkui edelleen vahvana vuoden 2007 alkupuolella. Alan henkilöstöä oli vuoden lopulla vajaat 10 % enemmän kuin vuonna 2000.

Palvelut liike-elämälle ja kotitalouksille

neljänneksen
3/2006–2/2007

Yritysten toimipaikat	2 500
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	600
Yritysten henkilöstö	8 600

Vaihtuva teema: Työmarkkinat Kymenlaaksossa

Kymenlaakso on kumonut umpeen työttömyysasteen eron koko maahan verrattuna. Työllisyysaste sen sijaan on edelleen selvästi jäljessä koko maan tasosta.

Työlliset ja työtunnit

Kymenlaakson työllisyys on toipumassa paperiteollisuuden supistusten vuonna 2006 aiheuttamasta työmarkkinashokista. Tosin paperiteollisuuden työllisyyden väheneminen on jatkunut vuonna 2007, mutta vahva työllisyyskasvu palvelualoilla, rakentamisessa ja mm. metalliteollisuudessa on kompensoinut tämän reilusti. Tehyjen työtuntien määrä on noussut vuoden 2007 alkupuolella nopeammin kuin työllisyys, päinvastoin kuin vuosina 2003–2005, jolloin työtunnit jäivät jälkeen työllisyydestä. Työtunnit keskimäärin työllistä kohti ovat lisääntyneet Kymenlaaksossa vuosina 2006 ja 2007. Syynä on ilmeisesti osa-aikaisten työsuhteiden kasvun pysähtyminen. Myös ylitöitä lienee tehty viime aikoina enemmän kuin aikaisemmin.

Työllisyysaste

Työikäisten (15–74-vuotiaat Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksessa) määrä on vähentynyt Kymenlaaksossa noin 3 % vuodesta 2000 vuoden 2007 alkupuolelle, johtuen väestön ikään-

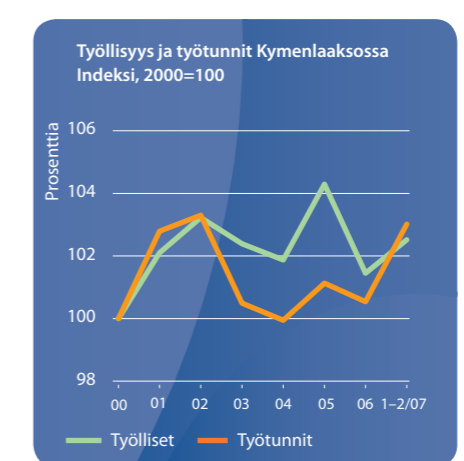
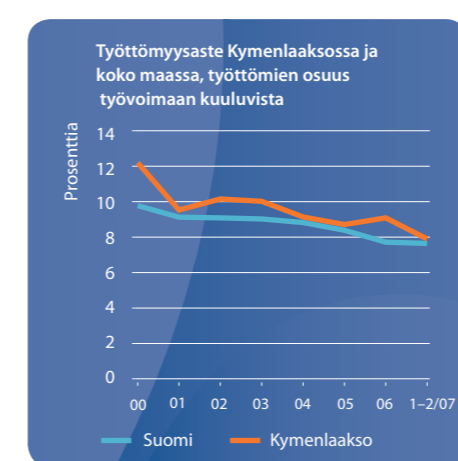
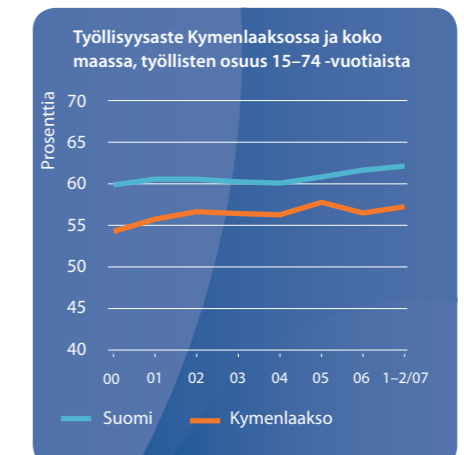
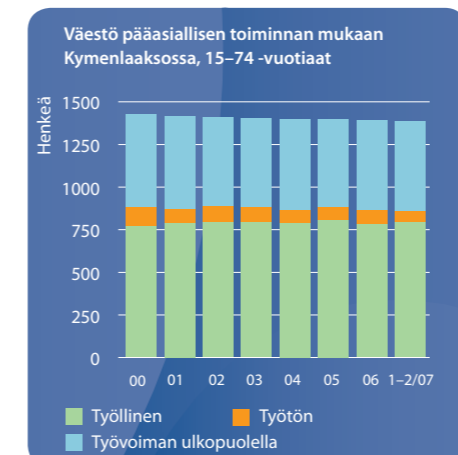
tymisestä ja vähenemisestä. Työllisyysaste (työllisten osuus työikäisistä) on samana aikana noussut yli 3 %-yksikköä työikäisten vähenemisen ja työllisten kasvun yhteisvaikutuksesta. Vastaavasti työttömien määrä on alentunut tuntuvasti, mutta sen ohella myös työvoiman ulkopuolella oleva väestö (opiskelijat, eläkeläiset, kotiäidit ja -isät ym.) on supistunut. Työllisyysasteen noususta huolimatta Kymenlaakson työllisyysaste on edelleen melkein 5 %-yksikköä alempi kuin koko maassa.

Työttömyys

Kymenlaakson työttömyysaste (työttömien osuus työvoimasta) on alentunut kuluvan vuoden alkupuolella 8 %:iin, kun vuonna 2000 osuus oli yli 12 %. Työttömyyden nopean vähenemisen ansiosta työttömyysaste-ero Kymenlaakson ja koko maan välillä on kuroutunut lähes kokonaan umpeen. Työttömiä oli keskimäärin 6 800 vuoden 2007 ensimmäisellä puolikkaalla työvoimatutkimuksen mukaan.

Tämän katsauksen tiedot perustuvat työvoimatutkimukseen, jonka mukaiset työttömyysluvut poikkeavat jonkin verran työvoimahallinnon tilastoihin perustuvista luvuista.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Kymenlaakson vahvuudet ja haasteet

- ⊕ Teollisuus ja rakentaminen tuovat kasvua Kymenlaakson talouteen viennin ja kotimaisen kysynnän vetämänä.
- ⊕ Metalliteollisuuden erittäin vahva kasvu heijastuu positiivisesti mm. suunnittelualan insinööri- ja muihin palveluyrityksiin.
- ⊕ Liikenteen alalla sekä liikennepalvelut että maaliikenne kasvattavat vakaasti liikevaihtoa ja henkilöstöä.
- ⊕ Matkailu on lähtenyt uudelleen kasvuun.
- ⊕ Työttömyys on alentunut nopeasti ja ero työttömyysasteesta koko maahan verrattuna on kuroutunut lähes kokonaan umpeen.

- ? Onko kaupan sekä liike-elämän ja kotitalouksien palveluiden vakaa kasvu hiipunut?
- ? Informaatioteknologia-alalla aikaisempien vuosien kasvu on pysähtynyt ja alan liiketoiminta on kääntynyt laskuun. Tämä haaste on maakunnassa tiedostettu ja siihen on vastattu vahvoilla panostuksilla.
- ? Kymenlaakson työllisyysaste (työllisten osuus työikäisistä) on huomattavasti alempi kuin koko maassa. Työvoiman ulkopuolella on selvästi suurempi osuus väestöstä kuin muualla Suomessa.

Kouvola seutukunta

Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski, Valkeala

Kouvolan seudulla asuu 97 000 henkeä ja alueella on noin 40 000 työpaikkaa. Alueen elinkeinorakenteessa teollisuuden osuus on selvästi suurempi ja yksityisten palvelualuejen sekä kaupan osuudet pienemmät kuin koko maassa. Kouvolan seudun vahvin erikoistumisala on paperiteollisuus ja suurin työllistäjä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut.

Liikevaihto

Kouvolan seudulla toimivien yritysten yhteenlasketun reaalisen liikevaihdon kasvu tasaantui vuoden 2007 alkupuolella. Yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi reaalisesti vajaat 2 % edellisvuodesta ja noin 11 % vuodesta 2000.

Kouvolan seudun teollisuudessa reaalinen liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alkupuolella noin prosentin verran edellisvuodesta. Vuoteen 2000 verrattuna teollisuuden liikevaihto on reaalisesti noin prosentin korkeammalla. Rakentamisen liikevaihto kasvoi edellisvuodesta noin 17 %. Se on ollut myös pitemmällä ajalla vuoteen 2000 verrattuna seutukunnan nopeimmin kasvanut ala: reaalinen liikevaihto on noussut noin 47 %. Kaupan toimialan liikevaihto vuoden 2007 alkupuolikkaalla oli reaalisesti edellisvuotista tasolla ja vajaat 28 % enemmän kuin vuonna 2000. Liikenteen alalla liikevaihto kasvoi noin 2 % edellisvuodesta ja vuodesta 2000 noin 5 %. Liike-elämän ja kotitalouksien palveluiden (muut yksityiset palvelut) yritysten liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alussa noin 1 % edellisvuodesta ja vuodesta 2000 kasvua on ollut noin 27 %.

Henkilöstömäärä

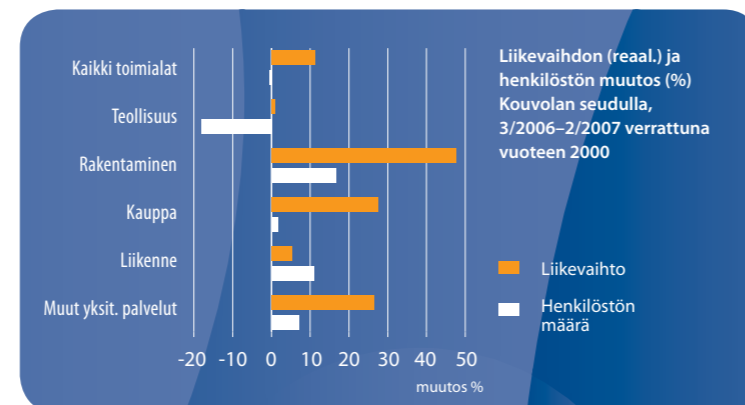
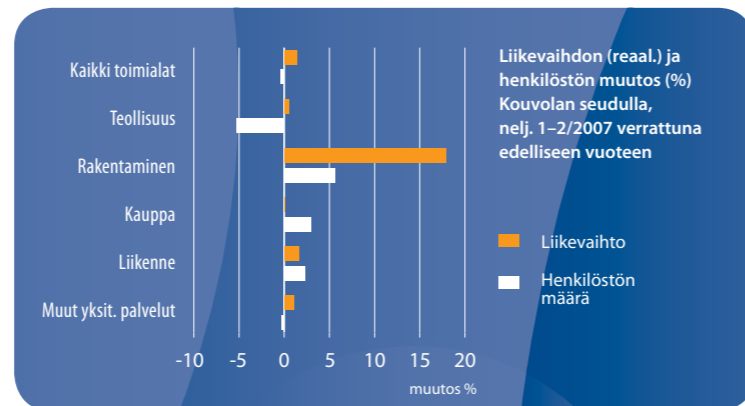
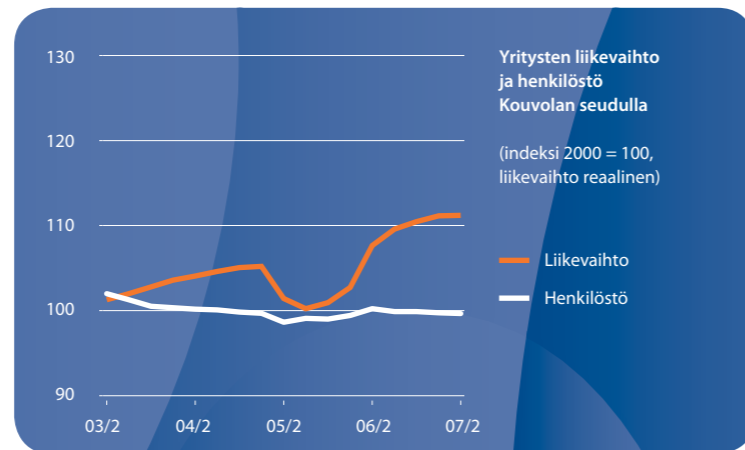
Kouvolan seudulla yritysten yhteenlaskettu henkilöstö väheni vuoden 2007 alkupuolella vajaan prosentin verran edellisvuodesta ja oli suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2000. Teollisuudessa henkilöstö väheni yli 5 % edellisvuodesta ja muissa yksityisissä palveluissa hieman, muilla aloilla henkilöstö lisääntyi. Vuoteen 2000 verrattuna toimialoista eniten on kasvanut rakentamisen henkilöstömäärä, noin 17 %. Myös liikenteen, liike-elämän ja kotitalouksien palvelujen yritysten sekä kaupan henkilöstömäärä on kasvanut vuodesta 2000, mutta teollisuuden henkilöstö on vähentynyt noin 18 %.

Kouvolan seutukunnan avainluvut	2006
Väestö	96 600
Työpaikat	40 000
neljännekseltä 3/2006–2/2007	
Yritysten toimipaikat	5 000
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	5 800
Yritysten henkilöstö	33 200

Kouvolan seutukunnan suurimmat (henkilöstö) yritykset

Stora Enso Oyj / Anjalankoski, paperin ja kartongin valmistus
UPM-Kymmene Oyj / Kymi Paper, paperin ja kartongin valmistus
VR-yhtiöt, rautatieliikenne
Osuuskauppa Ympäristö, supermarketkauppa
Myllykoski Oyj / Myllykoski Paper, paperin ja kartongin valmistus
Oka Oy, yleiset talonrakennustyöt
Lumon Oy, metallisten rakennuspuusepäntuotteiden valmistus
Halton Oy, jäähditys- ja tuuletuslaitteiden valmistus
UPM Kymmene Wood Oy / Kalson viilutehdas, vanerin ja viulun valmistus
Fonecta Oy, muu teleliikenne

Lähde: Kouvolan seudun yrityspalvelu

Kotkan-Haminan seutukunta

Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää, Virolahti

Kotkan-Haminan seutukunnassa asuu 88 000 henkeä ja alueella on 36 500 työpaikkaa. Alueen elinkeinorakenteessa liikenteen toimialan työpaikkaosuus on kaksinkertainen koko maahan verrattuna ja yksityisten palvelualuejen sekä kaupan osuudet pienemmät kuin koko maassa. Alueen vahvin erikoistumisala on liikennepalvelut ja suurin työllistäjä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut.

Liikevaihto

Kotkan-Haminan seutukunnassa toimivien yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vakaasti koko alkuvuoden 2007. Kasvua oli reaalisesti reilut 6 % edellisvuodesta ja vuodesta 2000 vuoteen 2007 yli 30 %.

Kotkan-Haminan seutukunnan teollisuudessa reaalinen liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alkupuolella noin 11 % edellisvuodesta. Teollisuus kasvoi vuonna 2007 eniten kaikista toimialoista ja on kasvanut vuodesta 2000 noin 25 %. Rakentamisen reaalinen liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alkupuolikkaalla melkein 10 % edellisvuodesta ja vuodesta 2000 kasvua on liki 27 %. Kaupan liikevaihto oli reaalisesti noin 1 % edellisvuotista enemmän ja lähes 32 % enemmän vuoteen 2000 verrattuna. Liikenteen alalla liikevaihto kasvoi lähes 2 % edellisvuodesta, mutta vuodesta 2000 kasvua on jo noin 52 %. Liike-elämän ja kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten (muut yksityiset palvelut) liikevaihto kasvoi vuoden 2007 alkupuolikkaalla lähes 4 % edellisvuodesta ja vuodesta 2000 kasvua on jo noin 52 %.

Henkilöstömäärä

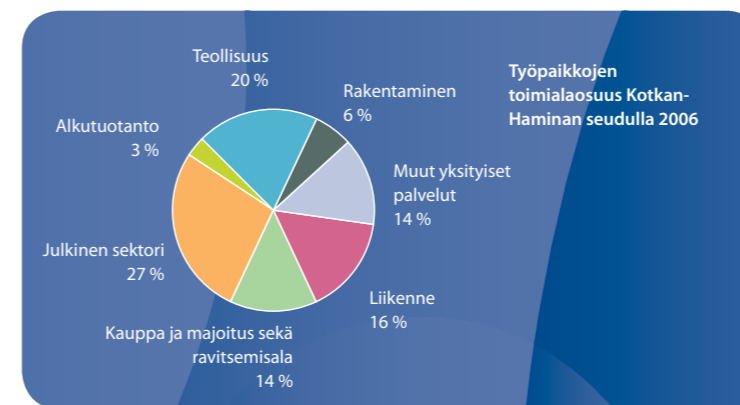
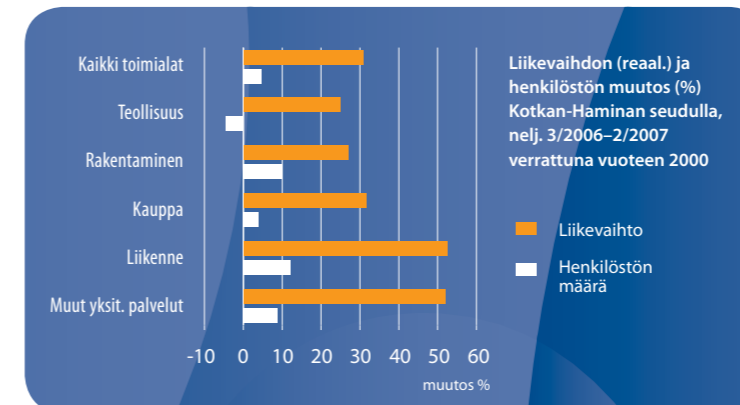
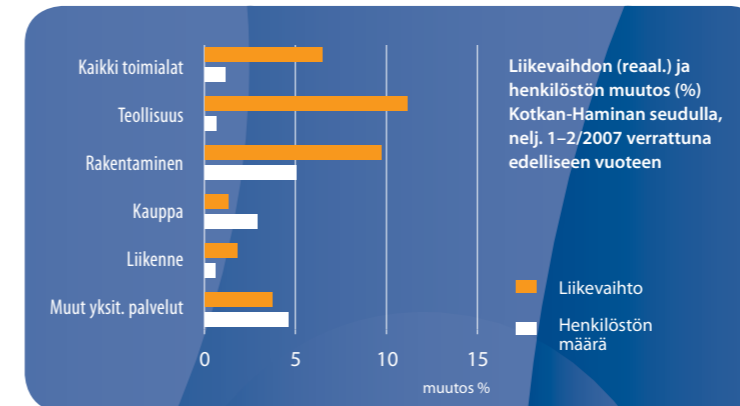
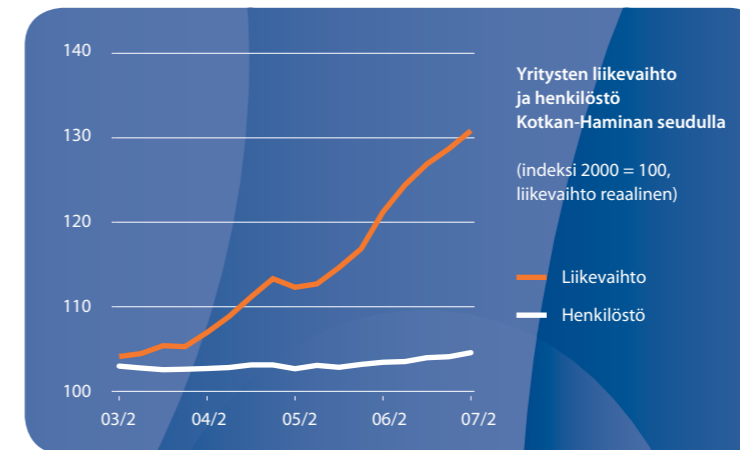
Kotkan-Haminan seutukunnassa yritysten yhteenlaskettu henkilöstömäärä on kasvanut hitaasti pari viimeistä vuotta. Yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli vuonna 2007 vuoteen 2000 verrattuna reilun prosentin enemmän. Kaikkien toimialojen henkilöstömäärät kasvoivat hieman vuoden 2007 alkupuolikkaalla edellisvuodesta, eniten rakentamisessa (5 %). Vuoteen 2000 verrattuna muiden toimialojen henkilöstömäärät ovat lisääntyneet, eniten liikenteessä (noin 12 %), sen sijaan teollisuudessa henkilöstö on vähentynyt.

Kotkan-Haminan seutukunnan avainluvut	2006
Väestö	87 600
Työpaikat	36 500
neljännekseltä 3/2006–2/2007	
Yritysten toimipaikat	4 600
Yritysten liikevaihto (milj. euroa)	5 300
Yritysten henkilöstö	27 400

Kotkan-Haminan seutukunnan suurimmat (henkilöstö) yritykset

Stora Enso, paperin ja kartongin valmistus
Steveco Oy, lastinkäsittely
Osuuskauppa Ympyrä, supermarketkauppa
Sulzer Pumps Finland Oy Karhula, pumppujen ja kompressorien valm.
Ahlstrom Glassfibre Oy, lasikuidun ja lasivillan valmistus
Vaasan & Vaasan Oy, pehmeän leivän ja tuoreiden leivonn. valm.
Sunila Oy, massan valmistus
Itella Oyj - Suomen Posti, postin toiminta
Andritz Oy, massa- ja paperikoneiden valmistus
VR Oyj, rautatieliikenne

Lähde: Cursor Oy

Käsitteet ja tietolähteet

Kymenlaakson maakunta koostuu kahdesta seutukunnasta, joissa on yhteensä 12 kuntaa. Kouvolan seutukuntaan kuuluvat Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala. Kotkan-Haminan seutukuntaan kuuluvat Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti.

Reaalinen liikevaihto on Kymenlaaksossa toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo deflatoituna kuluttajan hintaindeksillä.

Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu, verohallinnon alv-suoritustiedot.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipakkarekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Toimipaikkojen määrä on laskettu niistä Kymenlaaksossa toimivista yrityksistä, jotka ovat mukana yritysten henkilöstömäärien laskennassa. Mukana ovat toimivat yritykset, joiden palkkasumma vastaa vähintään yhtä kokopäivätyöllistä.

Työllisten määrä on Kymenlaaksossa asuvien henkilöiden määrä, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Tiedot perustuvat kuukausittaisiin otostutkimuksiin, joihin pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Työpaikkojen pohjana ovat työssäkäyntitilaston lopulliset vuoden 2004 tiedot, jotka on muunnettu viime vuoden tasolle työvoimatutkimuksen tietojen avulla. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. Viime vuotta koskeva laskelma: Kaupunkitutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Kymenlaakso:** Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu ennakkoiva kuvaaja. Kuvaajan laadinta: Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat neljän neljänneksen liukuvia keskiarvoja, joissa keskiarvo on sijoitettu viimeiselle havainnolle.

Toimitus

Kaupunkitutkimus TA Oy

Mannerheimintie 44 A, 00260 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

Toimitusjohtaja, tutkija *Seppo Laakso*
(09) 561 2493

seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija *Hanna Kuisma*

(09) 568 19560

hanna.kuisma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu

Mainostoimisto KPL Oy

kari.lehkonen@kpl.fi

Julkaisijat

Kymenlaakson kauppakamari

Keskuskatu 7, 48101 Kotka

www.kymichamber.fi

Toimitusjohtaja *Jouko Lehtoranta*

(05) 2296 110

jouko.lehtoranta@chamber.fi

Cursor Oy

Keskuskatu 7, PL 198, 48101 Kotka

www.cursor.fi

Yrityspalvelupäällikkö *Markku Merovuo*

(05) 210 4804

markku.merovuo@cursor.fi

Kouvolan seudun Yrityspalvelu

Ilmarinkuja 3, 45100 Kouvola

www.kouvolaregion.fi

Elinkeinojohtaja *Pertti Eskelinen*

(05) 740 0122

pertti.eskelinen@kouvolaregion.fi

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu

Pääskysentie 1, 48231 Kotka

www.kyamk.fi

Rehtori *Ragnar Lundqvist*

(05) 220 8200

ragnar.lundqvist@kyamk.fi

Kymenlaakson liitto

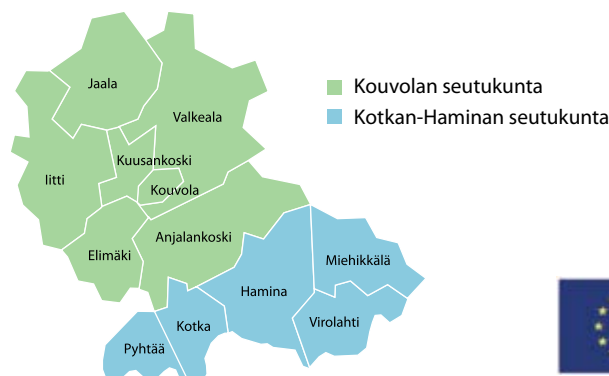
Karhulantie 36 B, 48601 Karhula

www.kymenlaakso.fi

Aluekehityssuunnittelija *Toni Vanhala*

(05) 230 8916

toni.vanhala@kymenlaakso.fi

- Kouvolan seutukunta
- Kotkan-Haminan seutukunta

